

Een keuzebeding: een prachtig ding

Huwen: een feestelijke gebeurtenis. Drie op de vier koppels kiezen voor het zogenaamde wettelijk stelsel, een stelsel met een grote mate van solidariteit. Alles wat tijdens het huwelijk wordt opgebouwd, is dan immers gemeenschappelijk. Partners kunnen elkaar echter nog meer verwennen..

Wie erft wat?

Je bent gehuwd onder het wettelijk stelsel en hebt samen met je partner een gemeenschappelijk vermogen opgebouwd. Ondertussen zijn er twee gemeenschappelijke kinderen. Wel, bij jouw overlijden, erft je partner het vruchtgebruik op de helft van de gemeenschap, de andere helft was uiteraard al zijn of haar eigendom. Concreet zal je partner verder kunnen gebruik maken van de geërfde goederen en er het genot of de inkomsten op verkrijgen (huurgelden, intresten, dividenden). Niet meer, niet minder. De kinderen erven op diezelfde helft dan de zogenaamde blote eigendom. In feite worden zij de echte eigenaars, maar tijdelijk moeten ze de vruchtgebruiker 'duldend'. Al bij al niet zo comfortabel voor de langstlevende echtgenoot.

Meer dan de helft?

Het is perfect mogelijk om elkaar extra in de watten te leggen. Maar dan moet het huwelijkscontract een upgrade krijgen. Via een specifieke clause kan het gemeenschappelijk vermogen voor méér dan de helft aan de langstlevende echtgenoot worden toebedeeld. Het is zelfs mogelijk om het volledig gemeenschappelijk vermogen aan de langstlevende te laten toekomen, de volksmond heeft het dan over 'langst leeft, al heeft'.

Update jouw contract

Oude huwelijkscontracten bevatten vaak 'de langst leeft, al heeft'-clause. Dit kan duur uitvallen. De langstlevende zal immers de volle pot aan erfbelastingen betalen op al hetgeen wat hij of zij erft bovenop de helft van de gemeenschap.

Een beter alternatief is een zogenaamd keuzebeding. Een keuzebeding is een beding in het huwelijkscontract dat toelaat dat de langstlevende bepaalde goederen uit het gemeenschappelijk vermogen in volle eigendom kiest. Zo kan de overblijvende partner er bijvoorbeeld voor opteren om de gezinswoning of het tweede verblijf in volle eigendom naar zich toe te trekken. Dat geeft meer comfort en zekerheid. Een keuzebeding is dus minder dwingend dan een 'langst heeft, al heeft'-clause en biedt bepaalde opties die al dan niet uitgeoefend worden.

Een goed opgesteld keuzebeding is zo geschreven dat het toelaat om alle mogelijke keuzes te maken. Gaande van de helft in vruchtgebruik (de gewone wettelijke regeling) tot de volledige gemeenschap (langst leeft, al heeft) en alles wat daartussenin zit. Zo kan de langstlevende een perfecte keuze maken rekening houdende met de financiële situatie, de erfbelastingen en de relatie met de kinderen.

Bestaande contracten mét keuzebeding verdienen vaak ook een opfrisbeurt. De actuele formulering van een dergelijk beding is veel breder en fijnmaziger dan de bedingen van een tiental jaren geleden.

Conclusie:

Successieplanning is in de eerste plaats elkaar beschermen en comfort bieden. Voor echtelieden gehuwd onder het wettelijk stelsel is een keuzebeding een must. Een dergelijk beding geeft de overblijvende partner de mogelijkheid om het gemeenschappelijk vermogen (vaak het grootste deel van het opgebouwde vermogen) geheel of gedeeltelijk naar zich toe te trekken.